

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **A.S.**, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, se sídlem Praha 1, Žitná 45, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2005, č. j. 7 Az 34/2004 – 33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 6. 8. 2004, č. j. OAM-1191/VL-10-P26-R2-2001, rozhodl žalovaný tak, že azyl se podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Polici České republiky ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje. Zároveň správní orgán rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný shrnul důvody uvedené žalobcem a přitom hodnotil politickou a ekonomickou situaci v Moldavsku a stav dodržování lidských práv. Vyšel přitom ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu dodržování lidských práv v Moldavsku za rok 2003 ze dne 25. 2. 2004. Dospěl k závěru, že žalobcem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod taxativně vymezené důvody stanovené v § 12 zákona o azylu,

dále neshledal důvody pro udělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2, ani důvody uvedené v § 14 téhož zákona. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný podotkl, že žalobcův přednes situace v zemi původu nebyl dostatečně podrobný a prostý vnitřní rozpornosti tak, aby byl věrohodný a dostatečně jasný, aby při rozumném posouzení věci bylo možné dospět k závěru, že po návratu do země původu bude žalobce vystaven pronásledování z některého z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Konstatoval, že při podání žádosti žalobce uvedl, že na území České republiky přicestoval nelegálně, v zemi původu pracoval v letech 1993 - 95 u policie, přičemž v roce 1996 zastřelil při služební akci jednoho z šesti pachatelů trestného činu. V pohovoru naopak vypověděl, že přicestoval do ČR na turistické vízum linkovým autobusem, ze služby u policie byl propouštěn v roce 1997, pachatelé byli tři a jednoho z nich postřelil. Z těchto důvodů považoval žalovaný výpověď žalobce o důvodech žádosti o udělení azylu za málo věrohodnou. Žalovaný rovněž posoudil existenci překážek vycestování. Vyšel přitom opět ze zmíněné Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA. Na základě všech skutečností, zjištěných v průběhu řízení o udělení azylu, dospěl k závěru o neexistenci překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že správní orgán nevyvodil z jím uváděných skutečností logicky správné závěry. Podle žalobce z jeho výpovědi vyplývá, že zemi původu byl nucen opustit z důvodu opodstatněných obav před vážným ohrožením své osobní bezpečnosti a bezpečnosti členů rodiny, za situace, kdy v podmínkách fungování státních orgánů odpovědných za dodržování zákona, nebylo prakticky možné domáhat se před tímto ohrožením adekvátní ochrany. Osoby, které jej v Moldavsku ohrožovaly, byly lidé, kteří se zabývali organizovanou nelegální činností a měli díky svému postavení vliv na činnost policejních orgánů v místě jeho pobytu. Za tohoto stavu nemohl očekávat, jakoukoli účinnou pomoc od policie. Žalobce se odvolával na svou osobní znalost situace z titulu svého působení v bezpečnostních složkách státní správy v Moldavsku. Pokud žalovaný poukazoval na některé rozporné údaje v jeho výpovědi před správním orgánem, žalobce byl připraven vyjádřit se k těmto otázkám před soudem při ústním jednání. Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na obsah správního spisu a na napadené rozhodnutí s tím, že pokud žalobce poukazoval na obavu o svou bezpečnost a bezpečnost své rodiny, je třeba upozornit na skutečnost, že děti žalobce stále žijí na území Moldávie. Jeho manželka pak v České republice žádala o azyl, poté se vrátila zpět do země původu a znovu přicestovala do České republiky. Podle žalovaného tyto skutečnosti nepodporují žalobcovu obavu o bezpečnost jeho rodiny. Žalovaný také poukázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2004, č. j. IV. ÚS 12/04, kde se mimo jiné uvádí, že institutem azylu je chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování. Proto například porušování hospodářských, sociálních a kulturních práv, jejichž požívání je do značné míry závislé na stupni ekonomické vyspělosti příslušné země, nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951. Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Při ústním jednání žalobce trval na podané žalobě a dále uvedl, že když přišel do České republiky, vůbec nerozuměl česky, jeho žádost o azyl proto musel tlumočit tlumočnick z jazyka ruského a patrně tuto žádost netlumočil přesně. Až údaje v pohovoru

jsou pravdivé, protože v té době již česky uměl poměrně slušně. Žalovaný trval na původním vyjádření a dále konstatoval, že námitky žalobcem vznesené při ústním jednání nemohou na věci nic změnit.

Městský soud v Praze zamítl žalobu jako nedůvodnou, když v odůvodnění rozsudku konstatoval, že z obsahu správního spisu je patrné, že žalobce neuvedl žádný z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Soud se dále opřel o některé závěry plynoucí ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu dodržování lidských práv v Moldavsku za rok 2003, podle níž vláda země původu žalobce obecně respektuje lidská práva svých občanů a civilní úřady si zachovávají účinnou kontrolu nad bezpečnostními silami. Podle odůvodnění rozsudku se nepřátelské jednání kriminálních osob vůči žalobci jevílo i soudu jako jednání motivované především snahou pomstít se žalobci za střelbu na jejich bratra nikoli důvody uvedenými v § 12 zákona o azylu. Žalobce měl možnost obrátit se na státní orgány své vlasti a žádat podniknutí kroků vůči osobám, jichž se obával. Pokud tak neučinil, nelze z toho bez dalšího dovozovat jejich neschopnost poskytnout žalobci ochranu v jím tvrzených potížích. Městský soud dále poukázal na to, že se žalobce nesnažil svou situaci vyřešit přestěhováním do jiné oblasti země původu, ačkoli mohl svobodně cestovat, a to i do zahraničí, když tvrdil, že jezdil za prací do Moskvy a na Ukrajinu. Žalobcova obava z pronásledování kriminálních osob při současném nevyužití všech možností, které mu právní řád země jeho původu k jeho ochraně poskytuje, není azylově relevantním důvodem podle zákona o azylu, neboť z žádné skutečnosti, zjištěné v průběhu správního řízení o udělení azylu žalobci, nelze učinit závěr o tom, že by činnost takových kriminálních osob státní orgány země původu žalobce podporovaly či tolerovaly, případně že by mu odmítly poskytnout ochranu z důvodů jeho rasy, národnosti, náboženského vyznání, příslušnosti k určité sociální skupině nebo z důvodu jeho politického přesvědčení. Ve shodě se žalovaným soud uvedl, že žalobcova sdělení v průběhu řízení o udělení azylu jsou do značné míry nevěrohodná, a to s ohledem na rozpory v jeho vlastnoručně podaném písemném prohlášení ze dne 12. 2. 2001, v žádosti o udělení azylu z téhož data a v protokolu o pohovoru, který s ním byl sepsán dne 19. 7. 2004. Pokud k tomu žalobce při ústním jednání namítal, že v době podání prohlášení a návrhu na zahájení správního řízení neznal český jazyk a tyto listiny byly vyhotovovány za pomoci tlumočnicka, pak k tomu soud uvedl, že z obsahu spisového materiálu vyplývá, že k provádění překladatelských a tlumočnických úkonů, spojených s řízením o udělení azylu na území České republiky ve věci žalobce, byl dne 12. 2. 2001 ustanoven podle § 24 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, tlumočnickem Ing. Z. P., který žalobcovo prohlášení v žádosti o udělení azylu a vlastní žádost tlumočil, vázán přitom slibem tlumočnicka. Správním orgánem takto ustanovený tlumočnick tedy nemohl mít zájem na tlumočení skutečností uváděných žalobcem při zahájení řízení o udělení azylu v rozporu s údaji, které mu žalobce sdělil. Žalobce přitom sám žádal, aby řízení o udělení azylu bylo provedeno v jazyce ruském, tedy v jazyce, ze kterého ustanovený tlumočnick překládal.

Městský soud v Praze se přiklonil k názoru žalovaného, že žalobcova žádost o udělení azylu byla podána účelově, neboť – jak vyplývá ze skutečností uvedených žalobcem v průběhu azylové procedury – žalobce přicestoval do České republiky dne 3. 10. 2000 za prací a žádost o udělení azylu podal až 12. 2. 2001 poté, kdy mu skončila platnost jeho turistického víza a on žil na území České republiky bez platných dokladů k pobytu. Městský soud se ztotožnil i se závěrem žalovaného o tom, že žalobci nelze udělit azyl podle § 13 ani § 14 zákona o azylu, neboť na straně žalobce podmínky pro udělení azylu v tomto rozsahu nejsou splněny, když na udělení azylu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok. Žalovaný při svém posouzení dodržel podle soudu procesní předpisy a jeho závěr

tak není stížen vadou řízení, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Správní orgán také posoudil případnou existenci překážek vycestování žalobce podle § 91 zákona o azylu, přitom vyšel ze shora citované Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA. Jeho hodnocení, že na žalobce nelze vztáhnout překážku vycestování z důvodů § 91 zákona o azylu, má oporu ve spisovém materiálu a je odůvodněno skutečnostmi zjištěnými v průběhu správního řízení

Rozsudek Městského soudu v Praze žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl včas podanou kasační stížností, v níž požaduje zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel uvádí, že kasační stížnost podává z důvodů nezákonnosti, která spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., dále pro vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], a pro nedostatek důvodů rozhodnutí, což mělo za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Jako konkrétní námitku pak uvádí, že po celou dobu azylového řízení žalobce nedostal žádné rozhodnutí, či oznámení o procesním úkonu v jazyce, kterému by rozuměl. Výjimku v tomto tvoří úvodní formulář, který vyplnil v azylovém středisku, při své žádosti o udělení azylu. V tom spatřuje zásadní pochybení správního orgánu, který žalobce nepoučil a řádně mu nevysvětlil, že může žádat alespoň rozhodnutí ve věci samé minimálně v jazyce, kterému rozumí jako svému vlastnímu. Tlumočnick do ruského jazyka, který byl v azylovém středisku přítomen měl podle žalobce tlumočit nepřesně, což však žalobce zjistil až v době, kdy se naučil lépe česky.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný se přiklání k rozhodnutí soudu a neshledává v něm žádná pochybení, neboť stěžovatel dle jeho názoru nesplňuje podmínky stanovené § 12 zákona o azylu, nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu, ani zvláštního zřetele hodné důvody dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel dle názoru správního orgánu není v zemi původu ohrožen skutečnostmi uvedenými v § 91 zákona o azylu. Žalovaný správní orgán proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o něm není třeba samostatně rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale je nesprávně interpretován.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 12. 2. 2001 žádost o udělení azylu, v níž uvedl, že na území České republiky vstoupil dne 3. 10. 2000 bez platného cestovního dokladu, neznámým přechodem, autobusem a ilegálně. V žádosti o udělení azylu a v prohlášení psaném vlastní rukou dále uvedl, že před odjezdem z Moldavska pracoval v letech 1993 - 95 jako policista. V roce 1996 při služební akci zastřelil jednoho z šesti pachatelů. Rozhodnutím soudu nebyli ostatní pachatelé shledáni vinnými, protože podle stěžovatele měli dostatek peněz k uplacení soudu. Sám stěžovatel byl ze služby u policie propuštěn. Po skončení soudního řízení mu pachatelé telefonicky vyhrožovali únosem dcery a říkali, že dokud jej nenajdou, nebudou mít klid. Od té doby se skrýval u příbuzných a známých, kde jej však také hledali. Po bratrovi mu vzkázali, že až jej najdou, zabijí ho. Proto se rozhodl z Moldavska vycestovat. Při pohovoru stěžovatel uvedl, že u policie pracoval do října 1996. V srpnu tohoto roku postřelil při policejní akci jednoho ze tří neznámých mužů, který chtěl použít zbraň. Tento muž byl následně léčen v nemocnici po dobu šesti měsíců, ostatní pachatelé byli převezeni do vyšetřovací vazby. Následkem postřelení měl mít tento muž, podle tvrzení stěžovatele, kratší nohu. Soudní jednání v této věci se mělo konat v prosinci 1996 a na počátku roku 1997. Soud měl rozhodnout, že stěžovatel použil zbraň nepřiměřeně a měl mu být uložen podmíněný trest v trvání jednoho roku za nepřiměřenou obranu. Poté byl také ze služby u policie propuštěn. Po propuštění ze zaměstnání měl stěžovatel problémy s manželkou, protože rodina s malou dcerou neměla peníze, a ztratil též všechny přátele. Od svého známého, bratrance a manželky se dozvěděl, že bratři postřeleného muže se měli vyjádřit tak, že dokud stěžovatele neuvidí na invalidním vozíku, nedají mu pokoj. Stěžovatel proto od března roku 1997 odjížděl

za prací do M., v době pobytu v K. se zdržoval u tchyně, nikam nevycházel, protože se bál o svou bezpečnost. V létě roku 1998 odjel za prací na K., kde mu jeho nadřízený poradil vycestovat do České republiky. Na dotaz správního orgánu, zda se v případě výhrůzek ze strany bratrů postřeleného obrátil s žádostí o ochranu na některý státní orgán, stěžovatel uvedl, že advokát, kterého kontaktoval, mu sdělil, že nemá žádné svědky a jeho stížnost by proto neměla smysl. K tomu stěžovatel tvrdil, že se proti rodině postřeleného nikdo nepostaví, protože se jí všichni bojí. Ukrajinec, který stěžovateli navrhl odchod do České republiky za prací, mu obstaral turistické vízum a stěžovatel poté cestoval linkovým autobusem přes Polsko do P.. V P. pracoval půl roku u Ukrajince, kterému odevzdal pas. Až v únoru roku 2001, poté, kdy pro stěžovatele neměl práci, jej tento Ukrajinec odvezl do přijímacího střediska pro žadatele o azyl. Do České republiky za stěžovatelem přicestovala také jeho manželka a požádala o azyl. Svou žádost vzala zpět proto, aby se do Moldavska vrátila pro dceru, která špatně snáší odloučení od rodičů. Stěžovatel jí vyřídil pracovní vízum a manželka v květnu roku 2004 opět přicestovala do České republiky. Stěžovatel si přál, aby za ním a manželkou přicestovala také jejich nezletilá dcera a nezletilý syn. Další důvody žádosti o azyl stěžovatel neuvedl.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Podle § 13 odst. 2 zákona o azylu se rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí a) manžel azylanta, b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let, nebo c) rodič azylanta mladšího 18 let.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Na základě zjištěného skutkového stavu věci Nejvyšší správní soud konstatuje, že Městský soud v Praze řádně přezkoumal rozhodnutí žalovaného v rámci stěžovatelem uplatněných žalobních námitek a své závěry vyčerpávajícím způsobem odůvodnil. Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Nejvyšší správní soud s těmito závěry rovněž souhlasí a odkazuje na ně. I Nejvyšší správní soud má za prokázané, že stěžovatelovy důvody, pro které žádá o azyl na území ČR, nelze podřadit pod taxativní výčet důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. Jak již bylo vícekrát judikováno zdejším soudem, ohrožení žadatelů o azyl, které vyplývá z možné násilné činnosti soukromých osob, není relevantním důvodem pro udělení azylu, neboť není pronásledováním ve smyslu § 12 zákona o azylu. Za pronásledování by mohlo být v souvislostech tvrzených stěžovatelem pokládáno toliko odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před prokázaným ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky

povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. To však v případě stěžovatele prokázáno nebylo, neboť ten se o pomoc před kriminálními živly na veřejnou moc vůbec neobrátil. Nelze připustit, aby byl azyl přiznáván z důvodů kriminální činnosti soukromých osob, s jejímiž projevy se lze setkat i v zemích s vyspělým demokratickým zřízením. Pokud by to bylo připuštěno, institut azylu jako výjimečného prostředku ochrany osob, jimž je upírána ochrana státem původu, by šel nad rámec účelu, pro který Česká republika zákon tohoto typu přijala.

Pokud jde o možnost udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný správní orgán, a stejně tak městský soud, správně zjistily a vyhodnotily, že podmínky pro udělení tohoto azylu stěžovatel nesplňuje. Tento druh či typ azylu, jak vyplývá z výše uvedené citace předmětného zákonného ustanovení, může být udělen toliko rodinnému příslušníku azylanta, přičemž ze spisu ani jinak v řízení nevyplývá, že by některý ze zákonem vymezených rodinných příslušníků stěžovatele azyl získal. Ostatně stěžovatel to ani nikdy netvrdil.

Pokud jde o hodnocení předpokladů pro udělení humanitárního azylu, Nejvyšší správní soud především uvádí, že udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je v diskreční pravomoci správního orgánu, přičemž však tuto diskreci o tom, zda v daném případě existoval důvod hodný zvláštního zřetele či nikoli, může správní soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), nebo z hlediska případného arbitrárního postupu (libovůle) ze strany správního orgánu. Tomu ostatně dlouhodoběji koresponduje i konstantní soudní judikatura v azylových věcech. Podle dřívější judikatury se rozhodování o tom, zda bude udělen azyl podle § 14 zákona o azylu, děje ve volné úvaze správního orgánu; podle této judikatury se ani nejedná o „právo“, na němž by mohl být někdo zkrácen – viz např. na rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 771/2000 či usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 532/02. Rovněž tak ze stávající konstantní judikatury vyplývá, že správní soudy mohou přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů vydané v návaznosti na ustanovení § 14 zákona o azylu pouze omezeně, a to z hlediska mezí správního uvážení, popř. z hlediska jeho případného zneužití. K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, kde bylo uvedeno: „Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“ Obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004.

Nejvyššímu správnímu soudu tak nepřísluší posuzovat, zda v souzené věci došlo k naplnění důvodů hodných zvláštního zřetele, nýbrž přísluší mu pouze zhodnotit, zda krajský soud napadané rozhodnutí žalovaného řádně přezkoumal. A tady Nejvyšší správní soud, obdobně jako soud krajský, shledal, že žalovaný správní orgán se situací stěžovatele dostatečně zabýval, a překročení mezí správního uvážení ani libovůli v rozhodnutí žalovaného nezjistil.

S námitkou stěžovatele, uplatněnou v kasační stížnosti, podle níž tlumočnick do ruského jazyka, který byl v azylovém středisku přítomen, měl tlumočit nepřesně, se již pečlivě vypořádal v odůvodnění svého rozsudku Městský soud v Praze, s nímž se v posouzení této otázky Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje a odkazuje na jeho argumentaci. K další části námitky, že po celou dobu azylového řízení stěžovatel

nedostal žádné rozhodnutí, žádné oznámení o procesním úkonu v jazyce, kterému by rozuměl (s výjimkou úvodního formuláře, který vyplnil v azylovém středisku při sepsání žádosti o udělení azylu) a že správní orgán pochybil, když žalobce nepoučil a řádně mu nevysvětlil, že může žádat minimálně rozhodnutí ve věci samé minimálně v jazyce, kterému rozumí jako svému vlastnímu, Nejvyšší správní soud musí konstatovat, že je uplatňována poprvé až v kasační stížnosti, třebaže mohla být vznesena již v dřívějším řízení. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřipustné. I kdyby ovšem zákon dovoloval Nejvyššímu správnímu soudu se touto stěžovatelovou námitkou zabývat, nemohl by jí přisvědčit. Jak Nejvyšší správní soud zjistil ze správního spisu, stěžovatel 12. 2. 2001 požádal, aby s ním řízení o udělení azylu bylo vedeno v jazyce ruském. K tomu mu žalovaný správní orgán řádně ustanovil tlumočnicka z jazyka ruského. Ten se účastnil, všech úkonů, při nichž to bylo potřebné, nezbytná poučení či seznámení s obsahem rozhodnutí byla vůči stěžovateli činěna v ruském jazyce. V dalších fázích řízení pak stěžovatel požádal (dne 19. 7. 2004), aby s ním řízení bylo vedeno v jazyce českém. Nadto Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že na příslušné výzvy správního orgánu stěžovatel náležitě reagoval, takže správnímu orgánu nevznikla pochybnost, že jím nerozumí. Dále má Nejvyšší správní soud za to, že jediným autentickým zněním správního rozhodnutí je znění v jazyce českém. Vedle toho z období, kdy stěžovatel požadoval vést řízení v ruském jazyce, jsou ve správním spise založena stěžovatelovou vlastní rukou podepsaná prohlášení o tom, že vedle převzetí písemného vyhotovení rozhodnutí v jazyce českém byl s obsahem rozhodnutí seznámen také právě v ruském jazyce. Soud uzavírá, že v tomto ohledu správní orgán nepochybil a stěžovatele na jeho právech nijak nezkrátil.

V návaznosti na uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že není dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušit, neboť se nejedná o rozhodnutí nezákonné z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, ani nebyla shledána vada řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Nejvyšší správní soud ani nezjistil nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem. Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2006

č. j. 4 Azs 456/2005 - 61

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu